

vet efter denne bestemmelse ikke er tillagt udpantningsret.

Med udgangspunkt heri indeholder Indenrigsministeriets brev af 5. april 1993 til Direktoratet for Udlændinge en nærmere opregning af de situationer, hvor det offentlige er forpligtet til at foretage tilbagebetaling af de i medfør af tilbagebetalings- og deponeringsordningerne oppebårne beløb.

Det bemærkes, at Folketingets Finansudvalg den 31. marts 1993 havde tiltrådt Indenrigsministeriets aktstykke nr. 193 af 16. marts 1993 om tilbagebetaling af de i brevet af 5. april 1993 nævnte beløb.

Med hensyn til den fremtidige behandling af sager vedrørende tilbagebetalings- og deponeringsordningen fremgår det af Indenrigsministeriets brev af 5. april 1993 til Direktoratet for Udlændinge, at Indenrigsministeriet har fundet det rettest, at Direktoratet for Udlændinge fremover ikke foretager deponering, og at Direktoratet for Udlændinge indtil videre undlader at opkræve det i udlændingelovens § 42 a hjemlede refusionskrav henset til, at direktoratet som følge af den manglende udpantningsret og den manglende deponering savner effektive inddrivelsesmuligheder.

Den tidligere etablerede tilbagebetalings- og deponeringsordning, som allerede forinden Indenrigsministeriets brev af 5. april 1993 var bragt til ophør, er således ikke genoptaget, uanset at Direktoratet for Udlændinge har den fornødne hjemmel i udlændingelovens § 42 a til at kræve underholdsudgifterne i præasylfasen tilbagebetalt.

6.3. Den fremtidige udformning af tilbagebetalingsordningen.

Det er Indenrigsministeriets opfattelse, at asylansøgere, der har økonomiske midler hertil, henset til principperne fra sociallovgivningen bør pålægges at betale for udgifterne til deres underhold i præasylfasen. Et af grundprincipperne ved udbetaling af kontanthjælp efter bistandsloven er således, at personer med formue som udgangspunkt ikke kan få kontanthjælp.

Formuende asylansøgere bør ud fra samme princip selv betale for opholdet i asylcentrene, så længe de har formue hertil.

Ud fra principperne i sociallovgivningen kan det derimod ikke forsvares, at asylansøgere, uanset om de har økonomiske midler eller ej, automatisk er forpligtet til at tilbagebetale de udgifter, det offentlige har haft til deres underhold i præasylfasen.

Derfor foreslås det, at den eksisterende regel i udlændingelovens § 42 a, stk. 1, hvorefter asylansøgere kun får deres udgifter til underhold dækket foreløbig af Direktoratet for Udlændinge og dermed altid har

tilbagebetalingspligt, ændres, således at asylansøgere kun kan pålægges tilbagebetalingspligt, såfremt Direktoratet for Udlændinge træffer beslutning herom, og kun såfremt asylansøgeren har tilstrækkelige midler hertil.

Direktoratet for Udlændinge skal således fremover kun meddele en asylansøger pålæg om tilbagebetalingspligt i de situationer, hvor der er en realistisk mulighed for, at asylansøgeren kan betale.

Set i lyset af de store ressourcer, som har været forbundet med den hidtidige tilbagebetalingsordning, jf. nedenfor pkt. 6.4., bør den nye tilbagebetalingsordning udformes så enkelt og administrativt ressourcebesparende som muligt.

6.3.1. Skriftlig erklæring ved indrejsen.

En hensigtsmæssig forenkling af den hidtil praktiserede ordning vil bestå i at afskaffe den hidtil praktiserede deponering af indrejsende asylansøgers formueværdier til sikkerhed for Direktoratet for Udlændinges tilbagebetalingskrav. Efter Indenrigsministeriets opfattelse er dette for den enkelte asylansøger stærkt belastende indgreb ikke nødvendigt som led i en hensigtsmæssig administration af ordningen.

Den fremtidige tilbagebetalingsordning påtænkes i stedet tilrettelagt således, at den enkelte asylansøger over for politiet skal afgive en skriftlig erklæring om, hvorvidt den pågældende ejer genstande eller værdier, som vil kunne tjene som grundlag for en eventuel senere tvangsmæssig fuldbyrdelse af det offentlige tilbagebetalingskrav. Ejer asylansøgeren genstande eller værdier, skal disse angives.

Erklæringen skal alene omfatte de genstande, som der efter retsplejelovens almindelige regler kan foretages arrest eller udlæg i. Genstande, som efter retsplejelovens regler er fritaget for arrest eller udlæg, skal ikke anføres i erklæringen, jf. retsplejelovens §§ 507-516. Genstande, som har en særlig personlig betydning for skyldneren eller medlemmer af hans husstand, er således fritaget for udlæg, medmindre genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at holde dem uden for fuldbyrdelsen af fordringshaverens krav, jf. retsplejelovens § 515, stk. 1.

Fremgår det af erklæringen, at asylansøgeren ikke kan anvise nogen ejendele som genstand for en senere tvangsfuldbyrdelse, vil det være en unødigt administrativ foranstaltning at foretage en ransagning af asylansøgerens person og bagage med henblik på at kontrollere, om erklæringen er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

I de situationer, hvor Direktoratet for Udlændinge har konkret mistanke om, at asylansøgeren vil bortgemme genstande, som vil kunne tjene som genstand